5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV. — N-rul 312 **Ediția de dimineață** JOUI 10 (23) NOEMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— (3 luni / 6 luni / Un an)
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

Fondator: LUIGI GAZZAVILLAN

# UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani

VIRGIL N. DĂRĂSCU și STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

## MARELE CARTIER GENERAL

### Comunicat oficial No. 86
Din 8 Noembrie 1916, ora 7 dim.

### FRONTUL de NORD și NORD-VEST

**Nimic nou pe frontiera de Vest a Moldovei și valea Buzăului.**

**La Tabla Buții și Predeluș, slab bombardament de artilerie.**

**In valea Prahovei, bombardament de artilerie și acțiuni de infanterie. Inamicul a făcut uz de gaze asfixiante și a atacat cu infanterie, fără a obține vreun succes.**

**In regiunea Dragoslavelor, după un puternic bombardament de artilerie, am atacat și ocupat muntele Toaca, Poiana Măracine și am luat o mitralieră. Un contraatac inamic a fost respins.**

**In valea Oltului, lupte crîncene în regiunea Verneștii-Albeștii-Surpații-Monastirea Cozia.**

**In valea Jiului, trupele noastre s'au retras spre Craiova.**

**La Cerna, nimic nou.**

### Frontul de Sud

**Pe Dunăre, bombardament de artilerie și schimb de focuri de infanterie.**

**In Dobrogea, nici o schimbare.**

### AVIAȚIUNE

**Eri, inamicul a dezvoltat din nou o activitate aeriană deosebită, bombardând în 5 rînduri Capitala, omorînd și rănind mai multe persoane, mai ales femei și copii.**

## Donațiile
### I. P. S. Mitropolitului Primat

*I. P. S. Mitropolitul Primat Konon Aramescu Donici a trimis d-lui ministru de război o prea frumoase scrisoare, plină de căldură patriotică, pe care regretăm că din cauza lipsei de spațiu n'o putem publica în întregime, și prin care anunță că oferă suma de 12.000 lei, împărțite în trei părți egale, precum urmează:*

*„4000 lei „Orucei Roșii Române" care este binefăcătoare și ajutătoare tuturor;*

*4000 lei „Societății Automobilelor Sanitare", înființată de către Majestatea Sa, buna noastră regină Maria, care singură mai mult de cît toți a înțeles utilitatea acestora, pentru graba cu care scumpii noștri răniți trebue să fie transportați de pe cîmpul de onoare la locul de vindecare;*

*4000 lei „Familiei Luptătorilor", care are menirea de a îndulci lipsurile celor rămași acasă pe urmele ostașilor aflători pe front și a-i face pe aceștia să nu le poarte grija, gîndul și dorințele fiindu-le una: să învingă cu orice preț."*

## GERMANIA
### a ajuns la limita resurselor ei în oameni

*Londra, 4.—Corespondentul din Berlin al ziarului american «New York World» spune că Germania a ajuns la limita resurselor ei în oameni și că acum ea constrânge pe orișice bărbat, fără să mai ție seamă de vârsta sau de sănătatea lui, să intre în armată. Corespondentul de asemenea mai spune că surpriza în Germania era foarte mare, când s'a anunțat propunerea de a introduce serviciul civil obligatoriu (adică de a mobiliza pe toți civilii pentru lucrări de război), de oarece nu se aștepta nimeni la o asemenea măsură. (Ag. tel. engleză.)*

## Un vapor francez scufundat

*Paris (dată suprimată de cenzură). — O telegramă din Atena anunță că paquebotul francez Burdigala de o capacitate de 12 mii tone, a fost torpilat. Echipagiul și pasagerii au fost salvați. (Ag. Radio).*

## Ziua regelui Belgiei

Lyon, 7. — Cu prilejul zilei regelui Albert al Belgiei, s'a celebrat, azi dimineață, un tedeum la biserica belgiană din Paris. O mare solemnitate patriotică a fost la Trocadero. D. Carton de Wiart, ministrul de justiție al Belgiei, a spus, în discursul său, în esență, următoarele:

„Odinioară, arătîndu-ne oarecare simpatie fățarnică, care ne e mai odioasă de cît ura lui d. Bethmann-Hollweg declara că Germania nu ar permite niciodată Belgiei să devie vasala Angliei și Franței, fie din punctul de vedere politic, fie economic. Or, orice om de bună credință știe că Belgia n'a fost niciodată și nici că a înțeles să fie vreodată vasala cuiva. De la actul constituirei ei, s'a arătat tot pe atît de mîndră de neatîrnarea ei, cît de credincioasă, pînă la scrupul, pînă la martiriu, neutralității care a costat-o — și o costă — războiul ce i-a fost impus. Dar războiul, care a avut atîtea jertfe, doliuri și ruine i-a cucerit, cel puțin, de pe acum, un drept: acela de a fi stăpînă pe afecțiunile ei, de a le afirma și dovedi, și cu ce inimoșie aceste afecțiuni s'au primit de marile puteri aliate și, îndeosebi, de Franța, chezașe ale independenței și neutralității noastre, o dovedește faptul că au adăugat la respectul cel mai leal al cuvîntului dat, balsamul prieteniei celei mai delicate și plină de atențiuni". (T. F. F.)

## Un submarin german
### bombardează o flotilă elvețiană

Paris, (dată suprimată de cenzură). — Ni se anunță din Ymuiden că un submarin a fost văzut azi dimineață pe coasta Cohwrjres unde se găseau o flotilă olandeză compusă din 8 torpiloare și crucișătoare.

Submarinul care se găsea afară de apele teritoriale olandeze, a tras asupra vasului de pescari cu aburi „Tohr" și asupra mai multor alte vase olandeze care navigau între Tijkduin și insula Pexel. Un oubz căzu la doi metri de vasul „Tohr" pe care filfiia pavilionul olandez. (Ag. Radio).

## Recucerirea Monastirului
### DE CĂTRE SÂRBI
#### Importanța reocupărei Monastirului

Lyon, 7. — Presa a primit cu entuziasm știrea luărei Monastirului, prolog al învierei nefericitei și eroicei Serbii.

Localitatea Monastir e la 220 kilometri de Salonic și avea o populație de 65.000 locuitori. Liberarea sa va fi un reconfortant puternic pentru populațiunile sîrbești strivite sub jugul tiraniei bulgare. Monastirul are o mare însemnătate militară; o cale ferată îl leagă de Salonic. Se află la nordul drumurilor ce vin din spre mările Egee și Adriatica și comunică, printr'o mare cale căruțabilă, cu valea Vardar.

Prin ocuparea Monastirului, Aliații domină, acum, drumurile Epirului de sus, ale Macedonici și Albaniei. Legătura cu trupele italiene cari operează în Epirul de sus e definitiv asigurată.

El fusese părăsit de sîrbi la 19 Noembrie st. v. 1915, după o vajnică apărare a colonelului Vasici și regimentului său, cari trebuiră să-l evacueze din cauza retragerei generale a armatei sîrbești, sub presiunea forțelor austro-germano-bulgare de sub comanda lui Mackensen.

N'am uitat încă zeflemelele ce le risipeau, în ultimul timp, germanii și bulgarii cu privire la armata de la Salonic, pe care cei din Germania se înțelesesără s'o înfățișeze ca decimată de epidemii și paralizată de neînțelegeri. „Salonicul va fi un al doilea Kutel-Amara", decreta în mod grav unul din pontifii ziarismului german, profesorul Schiemann.

Ziarul „Berliner Zeitung am Mittag" scria mai drept, în ziua reluărei Florinei de către bulgari: „Florina e un mic Verdun". Și, într'adevăr, planurile germane s'au prăbușit la Florina ca și la Verdun. (T. F. F.)

### Bulgaro-germanii urmăriți la Nord de Monastir

**Paris, 8. — Bătălia angajată de la 28 Octombrie pe frontul armatei orientale, de la Cerna pînă la lacul Prespa s'a terminat prin victoria completă a trupelor aliate. Ziua de 6 cor., a fost remarcată prin rezultatul manevrei de învăluire a trupelor grmano-bulgare, cari apărau regiunea Monastirului. In seara zilei de 5 trupele sârbești continuîndu-și ofensiva victorioasă, luară Grunista la est de Cerna, iar noaptea căzu în stăpînirea franco-sârbilor și localitatea Iaratok de la cotitura Cernei. Continuîndu-și înaintarea Aliații noștri cuceriră în noaptea de 5 spre 6, după o luptă strălucită, cota 1378, iar a doua zi mai multe linii de tranșee bulgare în direcțiunea Dobromir.**

**Trupele aliate înaintînd imediat la nord de Monastir au cuprins succesiv cota 821, satul Verlina și au ajuns în apropiere de Karana și Orizani, pe care le atacă.**

**Urmărirea inamicului continuă fără răgaz. (T. F. F.).**

### — Știrea la Londra. - Bucuria coloniei sârbe —

Londra, 7 Noembrie.—Recucerirea Monastirului a fost aflată cu bucurie. N'a fost mică emoția coloniei sârbe din Londra; iar poporul englez și-a exprimat cea mai mare satisfacție pentru însemnata înaintare a trupelor aliate în orientul apropiat. Ori-cum, căderea Monastirului era socotită iminentă, dar nu se aștepta să fie cucerit într'un mod atît de repede. Un tînăr ofițer sîrb din Salonic spunea: Nu sunt cuvinte spre a reda impresia și însemnătatea pentru națiunea sârbeas că a recuceririi Monastirului.

E o bucurie complectă pentru popor; inimile se înveselesc, iar Serbia, iubita Serbie, este iarăși a noastră. Din adâncul inimei suntem recunoscători trupelor britanice, franceze și rusești, care, prin sforțările lor unite, au dat năvălitorilor o lovitură sguduitoare.

„Times" scrie că greaua lovitură aplicată aliantei bulgaro-germane va exercita o profundă înrâurire în Balcani. Mari erau speranțele bulgare cu privire la Monastir, ceiace i-a făcut să tradeze celelalte popoare balcanice. Umilința lor va fi adâncă și mare le va fi mânia, văzând cum se pierd roadele feloniei lor după mai puțin de 12 luni de bucurie.

## Inalt ordin de zi No. 14
### din 3 Noembrie 1916

Locotenentul Ferțu Mihail, din reg. 3 art., la 8 Octombrie 1916, în timpul luptei dela Tuzla (Dobrogea), pe cînd comanda o baterie a pierdut în mai puțin de trei ore, din cauza focului artileriei grele inamice, trei tunuri și mai mulți oameni morți și răniți.

In tot timpul luptei a îmbărbătat pe subalternii săi, dînd dovadă de un curaj și o bravură deosebită.

Bateria ce comanda fiind scoasă din luptă, numitul ofițer a fost trecut ca comandant la o altă baterie.

In lupta dela halta Traian, la 9 Octombrie 1916 pe cînd se găsea la observatorul său, de unde conducea focul, a fost lovit la cap de o spărtură de obuz.

Evacuat la Tulcea, a încetat din viață, lăsînd camarazilor și subalternilor săi amintirea unui viteaz mort întru îndeplinirea datoriei sale de ostaș.

Dat la Marele Cartier General al armatei, astăzi 3 Noemvrie 1916.

FERDINAND

p. Șeful de Stat Major General, General D. Iliescu.

## Deschiderea
### școalelor pregătitoare de ofițeri

Reamintim că, cursurile școalelor pregătitoare de ofițeri vor începe la 20 Noemb. și 15 Dec. 1916 (nu 1 Decembrie cum s'a anunțat) și anume: la 20 *Noembrie*, în localul liceului militar Iași, la școala de ofițeri de infanterie de la Iași și la școala pregătitoare de ofițeri de rezervă de la București, care va funcționa în localul școalei militare de infanterie din dealul Spirei; *la 15 Decembrie*: la școala pregătitoare de ofițeri de la Buzău, care va funcționa în cazarma reg. Buzău No. 8.

Funcționarea școlilor și primirea elevilor se va face conform ordinului circular al ministerului de război din 3 Noembrie, publicat în No. 308 al ziarului nostru, cu data de Duminică 6 Noembrie.

## FAPTE FRUMOASE

O faptă, cu atît mai frumoasă cu cît vine din partea unor copii: Frații Alexandru T. Mateescu, elev în cl. I liceală și Marioara, elevă în cl. IV primară, au spart pușculița, în care, bănuț cu bănuț, și strînseseră 20 lei și ne-au trimis această sumă ca s'o „depunem la un spital temporar, spre a se împărți la 10 convalescenți lipsiți, la eșirea lor, cîte 2 lei de fiecare".

In acelaș timp inimoșii copilași ne mai trimit din partea mamei lor, soția mobilizatului sergent Teodor T. Mateescu, 20 lei spre a se împărți la alți 10 inși cîte 2 lei, și 5 lei din partea tușei lor, d-ra Eugenia G. Mărculescu, din Mizil, tot pentru ajutor.

Suma întreagă a fost îndată înaintată direcțiunei spitalului temporar 137, instalat în localul școlilor evangelice, din str. Luterană, spre a îndeplini dorința drăguților donatori, a mamei și mătușei lor.

## Evenimentele din Grecia
### Antantiștii și germanofilii din Atena

*Roma, 4. — Corriere delle Puglie* află din Atena: Populația din localitate se arată indiferentă față de măsurile luate de Aliați. Germanofilii mînați de așa zisul birou al intereselor eline, alcătuit de Gunaris și Streit, au căutat, dar în zadar, să protesteze împotriva hotărîrilor luate de amiralul De Fournet, pe lîngă d. Droppers, ministrul Statelor-Unite. La rîndul său, d. Droppers a cerut o audiență regelui Constantin spre a protesta.

Interviewat de ziarul „Nea Ellas" ministrul american a declarat că Statele-Unite se țin absolut străine de tot ceea ce privește politica lăuntrică a Greciei și că, deci, delegațiile mai mult sau mai puțin germanofile n'au ce să caute la d-sa.

La Atena a debarcat și o companie de marinari italieni cari au fost încazarmați împreună cu marinarii francezi. (A. T. I).

## Moartea
### CONTELUI TSCHIRSKy

*Paris (dată suprimată de cenzură). — O telegramă din Viena sosită la Amsterdam, anunță moartea contelui Tschirsky, ambasadorul Germaniei la Viena și care a fost unul din principalii autori ai războiului. (Ag. Radio).*

## SOCIETATEA PENTRU AJUTORAREA
### răniților militari
#### — Apel către populația Bucureștilor spre a veni în ajutorul spitalelor lipsite de rufărie —

S'a format în București un comitet de ajutorarea răniților din război, cu scopul de a întîmpina prin mijlocul inițiativei private, diferitele nevoi și mai cu seamă lipsa de rufărie care se simte din ce în ce mai mult în numeroasele spitale ale Capitalei.

Stocurile de pînză fiind epuizate în magazine și comenzile efectuate în străinătate neputînd sosi decît peste cîteva luni, nu putem ajuta pe răniții militari decît prin bunăvoința publicului și care va fi fericit, nu ne îndoim, să dovedească prin sacrificii personale, iubirea și recunoștința către soldații noștri, precum și partea de grijă ce dorește să-și asume pentru vindecarea lor.

Inițiativa privată a făcut minuni în țările aliate, de pildă în Anglia unde lordul Kitchener a făcut un apel analog, cerînd mamelor și femeilor engleze să-i procure 100.000 pături pe cari fabricile nu i le putea furniza și de cari avea mare nevoie pentru armată. In timp de patru zile, 400.000 pături erau depuse în magazinele destinate în acest scop, în Londra.

Noi cerem orașului București să ne dea cearceafuri de pat de cari soldații noștri răniți au nevoe.

Pe lîngă un oarecare număr de spitale bogat înzestrate, orașul nostru mai are multe spitale, aparținînd comitetului regional București, care nu au tot ce le trebue și cari nici cu banii de care dispunem nu pot fi aprovizionate cu rufăria necesară.

Să știe populația Bucureștilor, așa darnică de obicelu și plină de admirație pentru vitejii cari o apără din Carpați pînă la Dunăre — că nu depinde decît de ea ca rănile glorioase să nu fie în contact direct cu paele așternutului! Să știe că poate salva viețile sfinte ale soldaților noștri!

Să dea fiecare dela bogat pînă la sărac, fiecare după puterile lui! Unii vor da prisosul, ceilalți din strictul necesar! Nu poate fi mamă, soție, soră sau logodnică care citind apelul nostru să nu găsească în scrinurile și dulapurile lor, unul sau două cearceafuri de pat, un halat călduros, prosoape, batiste, puțină rufărie, ceva în fine cu care să vie în ajutorul tovarășilor de arme a căror întoarcere o așteaptă.

Să se gîndească bine că cearceafurile de cari au așa mare nevoie răniții noștri nu se mai găsesc în comerț. De asemenea, pentru a înlocui cămășile sfîșiate de gloanțe și schije de obuz, Comitetul nostru își propune să procedeze în așa fel ca fiecare rănit, plecînd vindecat, să-și ia locul de cinste printre apărătorii patriei, să poată avea cel puțin o cămașă sub uniformă, părăsind spitalul. Trebue reînoit, deci, stocul de cămăși de care dispun spitalele.

Comitetul nostru a decis să primească într'un singur magazin, anume în București, str. Lipscani n-rul 53, toate darurile în natură, pe cari generozitatea publică va binevoi să i le trimită. Depozitul este deschis, sub direcțiunea d-nei generale Coandă, dela orele 10 dim. pînă la 6 seara.

Comitetul, pus sub protecțiunea Crucei Roșii române și a Consiliului sanitar al comunei București, a primit următoarele daruri, înainte chiar de deschiderea subscripției: M. S. Regina, 100 cearceafuri și 100 cămăși; Crucea Roșie engleză, prin d. Hudson, 1000 perechi ciorapi de lînă; Lady Barclay, 1 pereche cearceafuri, două perne, 6 batiste, 5 cămăși, 6 perechi papuci, 6 pantaloni, 6 saci de pînză; d-na Henry Catargi, 6 perechi cearceafuri, 4 perne; Contesa de Conți: 2 cearceafuri, 2 pături, 1 vestă tricotată; d-na generală Coandă: 2 cearceafuri, 6 cămăși de zi, 2 cămăși de noapte, 2 pantaloni, 2 scufe tricotate; Principesa Bibescu, 4 perechi cearceafuri, 2 perne, 1 pătură de lînă, 1 halat de lînă.

Comitetul primește cu recunoștință următoarele obiecte: bucăți de pînză, pături, mănuși de lînă, manșete tricotate, batiste, papuci. Obiectele pot să nu fie noi, însă să fie curate și în bună stare.

Fiecare să-și aducă aminte de lucrurile cari dorm în scrinuri, sau cari sunt la îndemînă. Ajutînd cît mai grabnic pe cei ce suferă, vom avea cu noi toate chezășuirile de izbîndă și de rîndul acesta sprijinul poate veni numai dela inițiativa particulară care nu poate fi oprită nici de timp, nici de distanță.

Populația Capitalei se va folosi de acest mijloc pentru a-și manifesta patriotismul și credința desăvîrșită în victorie, cooperînd la opera de obștească salvare a Națiunei și de desrobire a popoarelor.

Comitetul general: *d-nele Lady Barclay, Principesa Bibescu, d-na Henry Catargi, generală Coandă, Simona Lahovary, Contesa de Lestrade de Conti; d-nii: Hudson, delegatul Crucei Roșii Britanice, Niculescu-Dorobanțu, prefect de Ilfov, Emil Petrescu, primar al orașului București, Principele G. Știrbey, delegat al Crucei Roșii Române, dr. Skupiewsky.*

## Ofensiva franco-engleză

### Totalul prizonierilor

**Londra, 7. — Comunicatul oficial britanic dela 6, seara anunță că nu este o schimbare în situație. In operațiunile din regiunea Ancre s'a mai luat un număr de prizonieri, 20 ofițeri și 752 de oameni de trupă. Astfel totalul prizonierilor dela 31 Octombrie e de 6962.**

### Amănunte asupra victoriei de pe Ancre

Londra, 4. — In timp ce trupele engleze fortifică poziționile cucerite pe Ancre, corespondenții speciali pe acest front ai ziarelor londoneze continuă a ne trimite detalii asupra acestui fapt de arme strălucit. Reprezentantul ziarului „Morning Post" spune că scenele de desordine, cari au fost admise de generalul von Arnim în critica sa recentă asupra acestei bătălii au ajuns să fie scene îngrozitoare în dosul liniilor germane, cînd focul de baraj al englezilor izolase complet localitățile Beaumont și Hamel. Statul major n'a putut socoti pierderile germane în momentul cînd tirul efectiv de contrabraaj începu, Germanii fiind siguri, că englezii nu vor risca un atac în contra acestor poziții atît de puternic întărite. Știrea că acest atac a fost dat, și dat cu succes, a căzut ca un trăsnet asupra oamenilor celor mai experimentați în arta războiului. Cîteva ore după sfîrșitul atacului, germanii nu erau încă în posibilitate de a cunoaște exact pierderile lor. S'a întîmplat chiar că în unele părți bombardau poziționi cari se găseau în mîinele propriilor lor trupe. Prizonierii se plîng foarte mult de ineficacitatea artileriei lor. De oarece englezii cunoșteau în mod amănunțit toate șoselele și toate tranșeele de comunicație în dosul frontului german, și le bombardau fără întrerupere, germanii nu mai erau în posibilitate de a cere urgent întărirea artileriei lor. Un alt corespondent englez spune că un singur corp de trupă englezesc a făcut 4000 de prizonieri. (A. T. E.).

### O contra-ofensivă germană pe Somme sdrobită

*Londra (fără dată). — Ingrijorați de progresele aliaților pe Somme, germanii au încercat să recucerească terenul pierdut, lansând, eri în sectorul francez, trei atacuri de o extremă violență. Toate atacurile au dat greș însă. A doua zi, după o bombardare de 8 ore, trupele germane, întrebuințând toate mijloacele, au atacat din nou, dar au fost iarăși respinse de focul bine întreținut și precis al tunurilor franceze de 75 și 155 mm. Rezistența infanteriei franceze a fost admirabilă; formațiunile în massă ale inamicului au trebuit să se dea înapoi în dezordine, între fabrica de zahăr și Ablaincourt. La extremitatea sudică a liniei, asaltatorii au suferit pierderi extrem de grele, fără să cucerească nici o palmă de pămînt.*

*La Nordul Sommei îndârjirea inamicului a fost mare pe un front de 18 kilometri; cu prețul unor pierderi extrem de grele au reușit să pătrundă în cîteva elemente de tranșee.*

*Ziarele subliniază că aceasta este, după două luni, prima mare ofensivă inamică pe Somme; insuccesul ei însă este foarte semnificativ. (Reuter).*

### Bombardarea regiunii Douaumont

*Paris, 7. — Afară de o bombardare violentă a frontului și regiunei Douaumont, nimic de semnalat pe întregul front. (T. S. E.).*

## Razboiul nostru

### Austro-germanii se îndoesc de succesul lor în contra României

Londra, 4. — Corespondentul din Milan al ziarului „Daily Telegraph" spune că după ultimele știri sosite din sursă austro-ungară, via Elveția, campania în contra României devine din ce în ce mai grea, în special pentru Falkenhayn. Toți corespondenții ziarelor vieneze descriu dificultățile ce întîmpină trupele Puterilor Centrale pe frontul Carpaților.

Corespondentul din Berna al ziarului „Morning Post" arată oarecare îngrijorare. Ei speră că situația lor critică se va ameliora prin mobilizarea populației civile, făcută de dictatorii militari germani.

Ziarul „Daily Telegraph" adaugă că indicațiunile devin din ce în ce mai numeroase, că germanii vor cere ajutorul Americei pentru a isprăvi războiul cît mai curînd, făcînd oarecari presiuni. Aceasta se dovedește prin apelurile adresate de Germania statelor neutre, și cari apar acum în presa germană a Statelor-Unite și chiar în acea secțiune a „presei galbene", care simpatizează cu teutonii. O altă dovadă este că germanii amenință în fiecare zi că vor extinde și mai mult campania submarină. Insă aceasta nu are un alt rezultat decît să se împotrivească și mai mult majoritatea publicului american. (A. T. E.)

### O conferință asupra sforțărei României

Paris, (dată suprimată de cenzură). — O conferință asupra sforțărei României a fost ținută astăzi la Sorbona de d. Cruppi, fost ministru, sub președinția d-nului Painlevé, ministrul instrucțiunei publice, și a d-lui Lahovary, ministrul României la Paris.

D. Painlevé a amintit legăturile de prietenie frățească care existau între Franța și monarchia dunăreană, care a fost totdeauna o sentinelă înaintată a civilizațiunei.

El adaogă: „Istoria va înregistra curajul inflexibil al acestui rege și al acestui popor, pe care nici un interes și nici o amenințare n'au putut să-i îndepărteze de la periculoasa lor datorie.

„Toată națiunea cunoștea pericolul la care era să se expună. Ea cunoștea forța și sălbăticia adversarilor săi unguri și germani. Știa care-i e slăbiciunea constituită prin forma și întinderea frontierelor sale și că drumurile sale de fier erau prea puțin numeroase spre a fi opuse rețelelor strategice ale dușmanilor săi. Dar ea știa de asemenea că își va semna decăderea și va abdica de la orice libertate dacă ar fi rămas surdă la chemarea destinului.

„Ea s'a oferit pericolului și din ziua aceea și-a luat locul definitiv printre marile națiuni".

D. Cruppi, în încheerea discursului său, a spus: „Dacă în lipsa unei acțiuni viguroase și bine concertate, România ar slăbi, dacă puternica împingere a Puterilor centrale venind dela nord și de la apus, ar reuși, dacă Falkenheyn și Mackensen ar izbuti să se unească în spre Dobrogea, atunci din cauza acestei încercuiri a puterilor centrale, porțile Orientului ar fi larg deschise dușmanului și aripa stîngă rusă, care era acoperită odinioară de neutralitatea României, ar fi amenințată în mod direct.

„Iată adevărul pe care trebue să-l privim în față". (Ag. Radio)

### Mackensen va fi silit să retragă trupe de pe frontul românesc

*Londra, 4 - Inaintarea trupelor aliate la Monastir are ca scop să împedice pe bulgari de a duce de pe frontul macedonean, trupe pe frontul românesc. Din contra se pare acum că Mackensen va fi forțat să retragă trupe de pe frontul românesc spre a încerca să oprească viguroasa ofensivă a aliaților la Monastir. (Agenția tel. engleză).*

## ENGLEZII
### au luat măsuri pentru distrugerea sub-marinelor germane

Londra (fără dată).—Marchizul Crewe, răspunzând în Camera Lorzilor, la criticile relative la eficacitatea măsurilor luate de amiralitatea engleză, contra submarinelor germane a zis: „Amiralitatea a repurtat un mare succes în distrugerea submarinelor. Cu toată creșterea dimensiunilor armamentului și a forței corpului submarinelor, ar fi greșit să se creadă că amiralitatea n'a avut un mare succes în distrugerea lor. (Reuter).

## Moartea lui Sienkievicz

*Paris (dată suprimată de cenzură). — Henri Sienkievicz, marele scriitor polonez, a murit azi dimineață la Vevey, pe lacul Geneva. (Ag. Radio).*

## Dela băncile populare

Conferința inspectorilor Casei centrale a băncilor populare și a inspectorilor agronomi dela această instituție, care s'a ținut sub președinția directorului acestei Case, a luat în discuție următoarele trei chestiuni:

1) Să se dea cea mai mare însemnătate supravegherei muncilor agricole de toamnă și de primăvară, a celor mobilizați. Aceste munci urmînd să se facă de cei rămași la vetre, femei și copii — pe seama celui mobilizat — organele de control vor fi ținute să dea cea mai mare atențiune în acest scop, și pentru acest sfîrșit vor fi direct răspunzătoare, de modul cum se vor aplica prescripțiile Consiliului superior al agriculturei și ale Casei centrale.

2) Chestiunea împrumuturilor pentru obștiile sătești, a făcut din nou preocuparea acestei conferințe. S'a hotărît ca împrumuturi să se acorde obștilor pentru plățile arenzilor și ratelor pămînturilor cumpărate, precum și pentru nevoile recoltelor viitoare, necesități de unelte agricole sau vite de muncă.

3) Vinzarea producelor asociațiilor țărănești a făcut obiectul de discuție al conferinței — hotărîndu-se ca direcțiunea Casei să facă intervenirі la cei în drept, în senzul ca Statul să vină în ajutorul populației sătești, prin aceea ca să-i cumpere tot prisosul diferitelor produse agricole, a anului 1916.

In sfîrșit, conferința s'a mai ocupat de diferite chestiuni de ordin pur administrativ.

*

Casa centrală a băncilor populare primind numeroase cereri de porumb din partea țăranimei lipsită de hrană, cum ea dispune din cotele de consum intern și din rechiziții, de numeroase cantități de porumb depozitat în diferite părți ale țărei, a hotărît să solicite marelui stat major și c. f. r. vagoanele necesare pentru transport.

*

Grîul țărănesc al diferitelor asociații sătești din țară, cumpărat de biroul britanic, rămas încă nepredat, se urcă la aproximativ 5 mii de vagoane.

Din cauza evenimentelor, aceste predări au suferit întîrzieri și nu se vor putea relua decît atunci cînd se vor pune din nou în circulație trenurile de marfă, suspendate în acest timp.

*

Pentru trebuințele sale, Statul s'a aprovizionat dela instituțiile țărănești cu o mare cantitate de zarzavaturi și leguminoase; cu o cantitate mai mică de furaje, orz și ovăz.

Din toate aceste producțiuni, asociațiile sătești dispun de o mare cantitate, care toată este disponibilă.

L. I.

## Comunicatul
### marelui cartier general rus

**Petrograd, 5.—FRONTUL OCCIDENTAL. — Schimb de focuri și recunoașteri de patrule pe întregul front.**

**In Carpații pădurоși, spre nord de Șibeni, vrăjmașul a dat o ofensivă care, în cîteva locuri, a respins slabele noastre elemente înaintate. Contra-atacul nostru a restabilit situația.**

**Pe întregul front apusean, ninge și drumurile au fost foarte stricate.**

**PE FRONTUL CAUCAZULUI. — Incercările inamicului de a înainta în regiunea de la Sultanabad au fost respinse de focul nostru.**

**FRONTUL ROMAN.—In văile Gîtului și Jinlui, atacurile înverșunate ale vrăjmașului mai continuă.**

**FRONTUL DUNAREI. — Elementele noastre înaintate mai continuă să progreseze spre sud. (Westnik).**

* Cel mai bun dar ce se poate face în aceste vremuri unui brav soldat este o pereche de ciorapi groși și mănuși bune de lînă, cu care se poate feri de degerături.